

Celebració eucarística diocesana del camí sinodal Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Acollida del treball del Sínode
Continuïtat en el nou curs

Eucaristia presidida pel
Bisbe Agustí Cortés Soriano

BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA
Diumenge 18 de setembre del 2022
a les 18.00 h

Acte retransmès en streaming a
sagradafamilia.org i a bisbatsantfeliu.cat

És imprescindible tenir entrada per accedir a la Basílica.

Per una Església sinodal
comunitat i participació i missió

Església Arxidiocesana
de Barcelona

Introducció al document de les conclusions de la fase diocesana del sínode dels bisbes de l'octubre de 2022

Rebeu tots una salutació ben cordial i fraterna. La celebració de la cloenda en fase diocesana del Sínode dels Bisbes ens regala l'oportunitat d'aquesta nova trobada eclesial. Sempre és un goig trobar-nos com a Diòcesi celebrant l'Eucaristia, però l'alegria és més profunda i intensa pel fet de fer-ho tot participant en aquest gran moviment de l'Esperit que significa el Sínode universal.

Ens reunim a més en el marc extraordinari de la Sagrada Família, el temple que ens acull parlant-nos de l'Església com a llar i família dels fills de Déu.

Tenim a les mans el document que conté el text de les aportacions de la nostra Diòcesi al Sínode. Encara que – donades les limitacions metodològiques – no podem dir que aquestes pàgines expressen el pensament de la Diòcesi, sí que és cert que procedeixen de les reflexions, diàlegs i pregàries de les nostres comunitats.

En realitat, el primer fruit que hem rebut d'aquesta participació en el Sínode és el fet

mateix d'haver-nos reunit moguts per una bona consciència d'Església, per una voluntat de viure i caminar junts, compartint la responsabilitat de pertànyer al mateix Poble de Déu.

1 Ens preguntem d'on han sortit aquestes aportacions diocesanes al Sínode.

Des de Roma, concretament des de la Secretaria General del Sínode, insisteixen a dir que el Sínode és un veritable “moviment espiritual”. Amb aquesta expressió es vol subratllar que és obra de l'Esperit Sant. Això significa, per un costat, que es tracta d'un fet ben diferent a un corrent ideològic, tàctic o estratègic i, per l'altre costat, que és una acció conjunta, de tota l'Església, una acció històrica, realista, molt viva i concreta. En aquest sentit ens situem més enllà “d'un dret o d'un deure”: el Sínode respon a l'actitud de deixar-se portar per l'Esperit de Déu (cf. Rm 8,14).

Ell és el protagonista i, per tant, la primera actitud que hem hagut de viure és l'acollida de la seva veu, val a dir, l'escolta del que Ell ens vol comunicar. Ens posem així en diàleg amb Ell, que es fa trobadís mitjançant realitats d'Església: la Paraula de Déu en l'Esclusura, la litúrgia, la pregària personal i comunitària, la doctrina, la veu del germà, la recerca personal, la lectura creient dels esdeveniments, els testimonis de vida, etc.

Tots sabem què n'és de difícil escoltar. Ens revisem si tot el que diem en aquesta participació sinodal ha nascut de l'escolta de l'Esperit i no d'un pensament només subjectiu, de l'estat d'opinió que preval en els mitjans de comunicació o en l'ambient cultural, d'una opció ideològica, etc. El pluralisme que de fet vivim

a l'Església ens posa a prova. Hi ha grups i tendències ben diferents, de vegades contràries, de forma que potser la meua opinió i aportació es trobi condicionada per aquests enfrontaments... A priori, sovint in-conscientment, pensem que l'Esperit no pugui parlar per boca del grup contrari.

S'ha d'establir una doble circularitat. El cercle del diàleg de cadascú amb l'Esperit, que crea una ment, una personalitat i un llenguatge nous, com diu sant Pau (cf. 1Co 2,10-16) i el cercle del diàleg amb el germà, a través del qual potser també ens parla el mateix Esperit. Aquest és un dels fonaments del Sínode.

La primacia de l'escolta vol dir també que hi ha dos passos més a fer: s'ha de discernir allò escoltat, segons criteris evangèlics, i tot seguit s'ha de decidir què dir, què fer, què viure.

2 **¿Què hem viscut amb ocasió d'aquest treball sinodal?**

Les tres accions assenyalades en la convocatòria sinodal, "la comunió, la participació i la missió", són absolutament essencials. Totes tres resulten necessàries, s'han d'observar pel seu ordre, i s'exigeixen mútuament. No es podrà parlar d'autèntic Sínode si manca qualsevol d'aquestes accions i si cadascuna no fonamenta i porta a la següent. Essent bàsica la vivència de la comunió, aquesta ens porta a la participació; i la participació, si és real, demana l'aportació específica en la missió comuna. Pròpiament el Sínode pertany al segon moment, és a dir, a la participació. Però, en aquest sentit, s'ha de recordar que la participació sinodal suposa la comunió, la vivència de la comunió de l'Esperit, de fe, d'esperança i de caritat, que són el cor de l'Església. I, al-

hora, la participació ha d'apuntar a una missió concreta en l'Església o en el món, que es portarà a terme com obediència a l'Esperit.

La comunió. Al llarg dels divuit anys de la Diòcesi hem tractat moltes vegades la qüestió de la nostra comunió eclesial. Sabem que la comunió eclesial és la participació comuna del mateix Esperit vivent en tota l'Església. Creiem que hem crescut en aquest sentit, però la situació segueix sent preocupant: grups que s'autoexclouen, distàncies i divisions... Ens agradaria que en el nostre llenguatge, espontàniament, tal com reflectim en les nostres propostes, féssim servir més el "nosaltres", que no pas la primera persona del singular ("jo penso") o la tercera ("L'Església ha de fer..."). Seria un bon signe de sentit de pertinença a una unitat de vida, que camina històricament. La participació. La comunió eclesial genera una responsabilitat compartida de tots els fidels de l'Església. Aquesta corresponsabilitat es manifesta en la participació real i concreta en la vida del Poble de Déu. Hi ha moltes maneres de participar-hi: la pregària, tant individual com comunitària (la litúrgia), qualsevol tasca evangelitzadora, la vida testimonial, tasques i serveis comunitaris, encàrrecs específics, pertinença activa a organismes de diàleg i deliberació, etc. La participació és diversa, segons dons i carismes. En el marc sinodal, recordem, en primer lloc, que la participació en la vida de l'Església no només consisteix en fer sentir la nostra veu i intervenir en les deliberacions, sinó també en actuar concretament, dedicar-hi temps per pensar, pregar, aprofundir en la fe i actuar. En segon lloc, que cada aportació és de tots, s'ha de fer en nom de tots i en benefici de tots (l'Església, el món). Sorpren que entre les nostres propostes no es faci esment dels organismes sinodals que

ja existeixen (Consells pastoral i presbiteral, Consell d'assumptes econòmics, consells parroquials, arxiprestals, Reunió d'arxiprestos i delegats...). Segons l'esperit sinodal, han de funcionar millor, amb l'esforç de tots.

La missió. Tots som cridats a participar en la missió única de tot el Poble de Déu: viure i anunciar la salvació que ens arriba per Jesucrist i el seu Regne. L'Església, que per definició és Poble "con-vocat", val a dir, cridat i con-vocat per l'Esperit, respon a aquesta vocació general i comuna, mitjançant les diferents respostes que donen els seus membres, cadascú segons el propi carisma i situació.

El Sínode posa de relleu la importància de la vocació específica dels laics: no han de ser passius, han de ser escoltats, han d'ocupar el seu lloc. Les nostres aportacions, pot-ser portats pel problema més cridaner de la disminució de ministres ordenats, es fixen sobretot en la missió dels laics a l'interior de les comunitats, de vegades amb la intenció de cobrir els "buits" de la manca del ministre. Però això té dos perills: per un costat, que el laic no exerceixi la missió que li correspon com a batejat i, per l'altre, que obliidi la missió que li és més específica, és a dir, el seu compromís en el món, l'evangelització i transformació de les persones i de la societat més enllà dels límits eclesials.

Som conscients que ens manca evangelitzar explícitament. Però seguim pensant que aquesta és una missió dels preveres i consagrats. A més, mantenim moltes institucions "d'Església" que sens dubte serveixen en els àmbits social, educatiu, cultural, però no interpel·len, no transmeten la fe. Per a alguns cal assumir aquesta secularització interna, és

a dir, servir al progrés i humanització del món, sense referència expressa a la fe o a l'experiència religiosa cristiana.

Amb això, hi tenen a veure tres problemes importants.

- a) Un, que voldríem haver vist tractat en les nostres aportacions: la manca de vocacions en tot sentit, des de la vida professional i matrimonial, fins a la vida consagrada, passant per la vocació al diaconat i al presbiterat. Si visquéssim la nostra vocació baptismal comuna i en fóssim més conscients, cadascú trobaria la seva vocació particular. Fins i tot molts que es pregunten per la seva vocació, responen que "fent bé el que fan, ja estan complint": ¿què faria més un professional, un matrimoni conscient de la seva vocació, un religiós o religiosa consagrat, un ministre ordenat?
- b) Un altre problema, del qual ens hem fet ressò: el problema de la transmissió de la fe. Preocupats pels joves, la societat, l'ambient, ens en plantegem l'eficàcia; i així, ens hem fixat, quasi exclusivament, en la manera com hem de transmetre la fe, el llenguatge, els instruments, les actituds, el testimoni... Són qüestions ben importants. Però abans i sobretot hem de recordar qui ha d'evangelitzar i per què hem de transmetre la fe. Suposant la voluntat sincera d'evangelitzar, resulta problemàtic pensar que l'evangelització (la transmissió de la fe) vindrà posteriorment, un cop desenvolupada l'obra humanitzadora, que farà de testimoni al ulls dels altres. Sens dubte el servei humanitzador ha d'acompanyar l'anunci de la fe, com quan Jesús obrava miracles; però ja ens va advertir Ell mateix que la seva missió era predicar l'Evangeli, perquè

el món cregui i, tot creient, se salvi (cf. Lc. 4,43-44; Mc 16,15ss.; Evangeli de sant Joan, sant Pau. etc.)

- c) Aquesta qüestió ens porta a un tercer problema, que no surt gaire en les nos-tres conclusions: la nostra relació amb el món. Tot fent cas de sant Pau, amb un tarannà sincer de diàleg, assumim tot allò de bo que hi ha al món (cf. Fil 4,8). Però també ens va dir el mateix sant Pau “que no ens emmotllessim al món present, sinó que ens deixéssim transformar” (Rm 12,2) No podem aquí tractar aquesta qüestió, tan important. Però, si més no, en el marc sinodal, cri-dats a fer discerniment evangèlic, no podem oblidar que els cristians no estem tancats al món, vivim en ell i amb ell dialoguem, de manera que integrem el món en allò que té veritablement humà (és a dir, que és d’acord amb la voluntat de Déu). Però no som una còpia del que el món ens demana, sinó que anunci-em i mirem de viure la novetat radical, la identitat de Jesucrist, que per a nosal-tres és la plenitud de tot allò realment humà (cf. GSp 22) Entenem així allò que escoltem de Jesús (“Els no són del món, com jo tampoc no en soc. Consa-gra’ls en la veritat”: Jn 17,14-17) i de sant Pau, quan ens diu que els cristians no hem rebut un esperit del món, sinó de l’Esperit que ve de Déu, com éssers espirituals (1Co 2,10ss.) No oblidem, doncs, la nostra missió profètica i testi-monial, que ens porta de vegades a viure un conflicte amb el món i ens demana ésser fidels donant la nostra vida.

Ens cal engegar autèntics itineraris de fe i formació, que no ens portin a tancar-nos, sinó a compartir la joia de la fe, gaudir d’una vida més en la comunió de l’Esperit, i a en-comanar aquesta gràcia al món.

El Concili Vaticà II ens recordà que l’Església és, enmig del món, sacrament d’unitat (LG 4). Volem que la nostra estimada Diòcesi estigui a l’altura d’aquesta gran missió i serveixi així Jesucrist i el món.

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Relectura de l'experiència sinodal

L'experiència inicial

Constatem que l'experiència viscuda ha estat el primer fruit positiu del sínode. Ens referim a un esdeveniment que ha estat viscut com un moment il·luminat per l'Esperit Sant, i per tant, de creixement en la responsabilitat missionera i en la consciència de pertinença eclesial.

L'experiència de compartir i escoltar, en petits grups i en les assemblees, les respostes a les preguntes que s'oferien, ha estat un bon recolzament per poder pregar encara més a Déu per la nostra Església, pel sentit profund del que vol dir viure la comunió, per una participació més coherent en la vida de les nostres comunitats, i per recuperar un major entusiasme en la missió encomanada.

L'experiència sinodal que hem viscut, amb intensitats diverses segons els llocs, ens ha ajudat a adonar-nos amb contundència que som una part del poble de Déu que fa camí a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Cal reconèixer que aquest to d'entusiasme no ha estat immediat ni espontani, degut a la poca pràctica sinodal, a algunes inèrcies pastorals, més pròpies del desencant missioner que d'una motivació profunda de la fe, així com a la dificultat per fer un exercici de discerniment sensat.

Amb tot podem afirmar que els qui hi han pogut participar s'han manifestat amb llibertat i amb

comodat. No sempre s'ha pogut arribar als més allunyats, però ha quedat sempre oberta aquesta necessitat d'implicar amb més encert aquells que no participen tant de la vida de l'Església.

Algunes dades-marc

La nostra diòcesi està organitzada en dues vicaries, que en total contenen nou arxiprestats, cent vint-i-tres parròquies, cent tres preveres, dinou diaques, trenta-set congregacions religioses, i una població total, lleugerament superior a 1.000.000 de persones, repartides bàsicament en dues realitats geogràfiques, la rural i la de les viles grans, aquelles que són perifèriques respecte de Barcelona.¹

El número total de parròquies que han presentat la seva aportació sinodal és de cent vint-i-tres. I d'aquestes, cent han pogut fer una assemblea parroquial. Cal dir que algunes parròquies han compartit aquesta experiència de l'assemblea.

La preparació per arribar al treball en grups ha estat precedit de diverses iniciatives parroquials, totes amb la intenció d'informar i de formar, des de xerrades de divulgació, notícies compartides en les publicacions dels fulls parroquials, activitats de divulgació i d'animació, cartells i pancartes per sensibilitzar i animar les comunitats a una major participació, anuncis al final de les celebracions, reunions precises en els diferents òrgans pastorals (consells parroquials, consells arxiprestals, reunions de preveres), grups de treball *ad hoc* i testimonis diversos sobre la pertinença eclesial i la missió.

L'impacte de la sinodalitat

Sense voluntat de caure en apreciacions molt generals i una mica imprecises, cal reconèixer

1 Segons l'estadística del 2021, facilitada per a l'anuari pontifici del 2022.

que el to general ha estat molt positiu en tota la diòcesi. La nota dominant ha estat la de reconèixer que la sinodalitat ha estat una invitació molt ferma a créixer en la fe. S'ha vist amb bons ulls, sense poder entendre la sinodalitat de manera plena, la importància i la rellevància d'aquesta proposta. De tal manera que la idea de continuar aquest procés de parla i escolta, s'ha vist com un estil que ens hauria de definir més com Església, i caldria no només fer més extensiva aquesta dinàmica, sinó repetir-la de forma periòdica.

L'impacte també pot tenir una altra lectura. Ens referim a la comprensió en la qual es generen més interrogants, «quin sentit té un sínode?», «quin és el seu objectiu?», «fins a quin punt s'arribarà a integrar aquesta pràctica en la vida de l'Església?». Els neguits pastorals de vegades no han permès de fer aquest pas d'una major confiança a l'Esperit, i de poder conèixer amb més serenitat aquells que són diferents, o bé aprendre dels altres, o bé no jutjar els altres precipitadament, o bé no acabar per imposar els propis criteris.

És per això que l'impacte ha estat divers, però en el fons, es pot ben dir que ens hem trobat amb un «un bany de realitat». Aquesta no és fàcil de pair, perquè també apareixen les sensibilitats eclesials, plantejaments missioners i espiritualitats que es confronten, i no sempre es tenen eines, recursos i perspectives per encabir en un context de comunió més genèric la diferència.

Més enllà de nosaltres mateixos

Algunes diferències podem dir que són internes, però són les externes les més evidents. Les nostres assemblees han començat sempre preguntant i tenint ben present que cada encontre i el fet de compartir és un ve-

ritable do que l'Esperit ens fa. Ho hem agraït ben sincerament.

Portes enfora, davant la resta de la societat, creiem que s'ha produït una certa sorpresa, en dos sentits. Primer perquè s'ha pogut observar una Església-comunitat-oberta, que escolta i vol aprendre a escoltar, que acull, que deixa expressar el propi pensament, i que vol respondre amb valentia i generositat a allò que Déu ens proposa en aquest moment de la història. Després, perquè no sempre hi ha hagut prou habilitat per convidar, implicar i acollir les realitats socials més allunyades. Els anomenats no-creients tenen les seves pròpies històries personals, i a ells també Déu els estima i els dona el seu propi Fill, Jesucrist.

Les contribucions recollides

VALORACIONS QUE RECULLEN ASPECTES POSITIUS

Una crida de l'Esperit: la petitesa

Una dada molt present en les aportacions ha estat la de detectar positivament les petites realitats de comunió que ja es viuen. Vetllar pel sosteniment d'aquestes expressions informals de comunió, repetides en la vida quotidiana, en expressions de veritable amistat o d'un veïnatge sincer ens apropen a l'experiència de caminar junts.

Aquestes manifestacions de comunió, ni que siguin realitats molt senzilles, ens fan veure que aquestes relacions ens apropen a uns i altres, fent-nos descobrir que aquestes són un veritable motor de la vida cristiana.

L'experiència de la sinodalitat ha fet que poguéssim adonar-nos de la seva existència, i créixer en la sensibilitat per tendir ponts vers tots els qui compartim la presència en les nostres comunitats. El fet d'aturar-nos, veure'ns i compartir ens ajuda a saber que no som només éssers individuals que freqüenten un espai sagrat durant un temps delimitat, sinó que som responsables de la bona marxa, fins i tot, encara que la nostra aportació sigui, als nostres ulls, insignificant.

La diferència compartida: una perspectiva d'esperança

Vivim, cada cop amb més freqüència, un individualisme i una fragmentació més que notables, però el sínode ens ha ajudat a veure en aquests elements una crida més profunda a la comunió. La dinàmica sinodal ha sigut provocadora en el sentit que hem hagut d'escoltar-nos, sortir dels nostres mons, obrir-nos a l'altre, resituar-nos per tal que tothom pugui trobar el seu espai.

Aquesta visió neix de la pregària, de la vida arrelada en els sagraments, de la ferma convenció que Déu no abandona mai aquells que amb sinceritat li obren el seu propi cor. Som diferents, sí, però també som un poble que vol escoltar Déu que ens diu: «aquest és el meu Fill, escolteu-lo».

Activitats compartides: L'Eucaristia, lloc central de la sinodalitat

Les propostes pastorals que es duen a terme i que es plantegen des de les parròquies són aquelles que responen a necessitats i inquietuds diverses. La promoció i millora d'aquestes activitats ens ajuden a créixer en la vida cristiana, no només perquè des de les parròquies

«es fan coses pels altres», sinó perquè són camins que volen tendir al reconeixement, dignificació i acompanyament dels altres.

De totes les accions es reconeix, de llarg, que l'Eucaristia és el lloc d'encontre per excel·lència amb Déu i amb els germans. És aleshores quan vivim el fet de caminar junts. La manca de preveres redueix l'atenció a tantes comunitats disperses, però també es reconeix i es valora l'esforç de voler arribar a totes elles.

Al costat de l'Eucaristia cal fer esment de tantes altres oportunitats (conferències, cursos bíblics, pregàries, campanyes de solidaritat), que volen ser aglutinadores de sensibilitats, interessos i persones. El to de complicitat que es genera entre laïcat i clergat, facilita i esperona a un major creixement de la mútua comprensió, perquè s'empra un mateix llenguatge de coherència i servei, dins i fora de l'Església.

Unes relacions alliberades i alliberadores

Uns i altres ens descobrim més a prop quan les nostres relacions apunten a la maduresa de vida, a la coherència de la nostra fe. Això es detecta d'una manera molt sensible en el vincle entre ministres i fidels, tots batejats, però amb rols diversificats dins de la comunitat. La comprensió que tot ministeri, sigui quin sigui, és una expressió de servei, i per tant, un compromís sincer de posar-se de genolls davant dels altres, com feu Jesús amb els seus deixebles en el darrer sopar, és el punt de partida per poder entendre de manera sana els diversos ministeris, eradicant d'arrel qualsevol ombra de la cultura del poder, i generar relacions de fe marcades pel do de la llibertat.

La bona entesa entre preveres i laics genera una sintonia que es converteix, generalment

en poc temps, en un sentiment de comunitat notable. És aleshores quan les implicacions són més nombroses i també més generoses, no només en l'àrea litúrgica (lectors, sagristia, música, col·laboracions diverses), sinó també en el camp de la formació (catequesis, grups bíblics, grups d'oració) i de l'anunci de la fe (pastoral de la salut, Mans Unides, Càritas).

Aquest sentiment comunitari té sens dubte, una clara correspondència amb el tipus de relacions que es generen internament en la comunitat. Els encontres marcats per la transparència i l'acollida sincera generen relacions que tendeixen a la maduresa, i aquesta al creixement en la llibertat, que no deixa mai de ser en ella mateixa un misteri. La llibertat no és el resultat d'una fórmula aritmètica, sinó el descobriment del do de l'Esperit en nosaltres, un Esperit que es percep especialment quan es deleguen responsabilitats. D'aquí prové el goig de la sinodalitat, quan tots ens descobrim responsables, però no imprescindibles. Un exemple concret d'aquest creixement ha estat darrerament la presència del laic en el camp de les exèquies.

Més enllà del temple

Es valora de manera positiva la presència de l'Església en aquells esdeveniments socials, a nivell municipal especialment, que expressen un sentit de justícia, de solidaritat i d'empatia amb situacions humanes de vulnerabilitat. Aquesta també és una manera d'expressar i cuidar la dimensió social de l'evangelització, pròpia de l'Església.

Així, també es veu de manera positiva que aquelles celebracions arrelades en l'imaginari col·lectiu (*viacrucis*, aplecs, romeries i peregrinacions), siguin moment d'acollida i d'invita-

ció a aquells sectors de la societat que senten una necessitat religiosa, per qüestionable que aquesta pugui ser. La imatge d'una Església que surt al carrer i, al mateix temps, una Església acollidora, fa créixer la xarxa de relacions humanes, i les possibilitats de trobar motius per a diàlegs posteriors més aprofundits en el camp de la fe.

És ben cert, que l'emergència sanitària de la Covid ha estat un cop inesperat i colpidor, però també cal recordar que ha fet florir moltes actituds de germanor, de complementarietat, d'aproximació entre uns i altres. Les parròquies no s'han quedat al marge, sinó que han generat, tant com han pogut i sabut, dinàmiques per superar els tancaments, els aïllaments i els anonimats, tan feridors per la comunitat i per l'evangelització. S'ha desitjat acompanyar i superar qualsevol realitat que fes olor de soledat.

La fe: compromesa i realista

No descuidem la confessió de la fe com un factor decisiu per parlar de la comunió. L'experiència de la sinodalitat també apunta a la necessitat d'una bona coneixença del dipòsit de la fe, que es manté ben viu en tantes i tan-tes situacions i esdeveniments eclesials.

Ens referim no a un discurs teòric de la fe, abstracte, intel·lectual, sinó a un discurs capaç de ser una concreció en els plantejaments d'evangelització diocesana. Admetem que aquest recorregut intern ha estat precedit en el nostre bisbat per diversos plantejaments anuals, presentats com a objectius diocesans, des de la corresponsabilitat eclesial diocesana, fins a la proposta d'evangelització en creixement.

En darrer lloc, entenem que la fe que ens ajuda a caminar veritablement, és aquella que no

es presenta com una protecció vers allò desconegut, sinó que s'endinsa pels camins del diàleg, la pregària i el servei. Una fe que viu en la maduresa és compromís i és expressió d'acceptació de la realitat.

APORTACIONS QUE RECULLEN ASPECTES NEGATIUS

Des del món eclesial

Les imatges que predominen de l'Església no són sempre plaents ni satisfactòries. Encara que molt vinculades al món de la superficialitat i dels estereotips, es percep amb dolor quan l'Església es presenta distant del poble, i s'apropa amb més facilitat als llocs de decisió i poder. Aquesta imatge es torna a donar de manera més explícita si s'observen els criteris d'actuació en relació a l'economia, en detriment d'una aproximació més explícita al món de les pobreses, de l'atur, de la immigració, del que s'ha anomenat, el món de les perifèries existencials.

Els criteris relatius a l'economia o a la gestió del patrimoni no són sempre transparents, i es creu que a més a més, hi ha una falta de sintonia amb el ritme del món.

Quant a l'acollida, es perceben dificultats per mantenir un rostre acollidor en l'Església, especialment davant situacions humanes complexes i edificades amb altres paràmetres. La diversitat de plantejaments humans no sempre troben un ressò d'integració en el si de l'Església, i al final s'acaben ignorant o oblidant i cal recordar que aquestes trajectòries humanes també cerquen i viuen la fe.

Mencionem també amb tristesa i dolor la realitat de l'existència de la cultura de l'abús. En

el cas de les víctimes infantils i juvenils, cal investigar i actuar amb celeritat, no només amb actes litúrgics de petició de perdó, sinó també propiciant escenaris testimonials que siguin de guarició interior profunda. Reconèixer la realitat i ser transparents. No fer-ho o no dir res és motiu de descrèdit i desconfiança. Cal dir que existeix una por molt estesa per tractar aquestes qüestions, i quan es fa, apareix més la condemna que la misericòrdia.

Pel que fa al món de la litúrgia, aquest cal que pugui revisar el llenguatge i les seves expressions, no pas el missatge. Això apareix com una petició molt insistent en el món dels infants i joves. És important que les celebracions no tendeixin a fer de l'expressió de la salvació un fet enigmàtic i allunyat de la vida humana. Seria bo dinamitzar l'encontre litúrgic a través d'una estima profunda per la simplicitat, tret propi dels evangelis.

Des del ministeri

La coneixença de la manca de preveres és cosa repetida de fa temps. L'estadística ministerial no convida a l'esperança, i moltes comunitats parroquials viuen el dolor de l'absència del prevere. Les celebracions de la Paraula, en espera del prevere, són viscudes amb pau però també amb un cert regust de manca, cada cop més pronunciada. Al mateix temps, dins del bisbat, moltes altres comunitats aprecien el do del ministeri presbiteral, en donen gràcies, i viuen la seva presència amb joia, fins al punt de manifestar una veritable estima vers ells.

Les causes de la davallada vocacional al ministeri presbiteral són moltes i variades, però sembla que una d'aquestes és la no comprensió del celi-bat com obligatori. El xoc cultural d'aquesta opció causa estranyesa i distància entre els joves.

Tornant a l'àmbit del ministeri presbiteral i a tot allò que se'n deriva, causa sorpresa i manca de comunió la manera de viure'l si aquesta vivència es redueix a una pura gestió administrativa, o a una dedicació parcial, o bé a una actitud d'ostentació de poder, i per tant, d'un malaurat clericalisme i tancament. La salut de les comunitats no depèn del ministeri, però l'exercici del ministeri influeix, i molt, en la comprensió de les relacions humanes dins de la comunitat.

Des de la joventut

Admetem amb molta sinceritat una manca de connexió amb les noves generacions, tant amb la joventut, com amb aquelles realitats de cristians que havien rebut el baptisme d'infants, però no han estat mai ni acompanyats, ni formats, ni escoltats, i avui es troben desatesos i lluny d'una vida de fe dins l'Església.

Ens adonem que les estadístiques són molt contràries a l'increment de realitats juvenils, malgrat l'existència de grups organitzats que han nascut sota l'ombra de la parròquia (grups de confirmació, grups d'acció catòlica, grups d'educació en el lleure). Els mateixos grups juvenils descobreixen que han perdut el sentit de tantes bones tradicions que s'havien mantingut en altre temps, però el traspàs dels relleus ha afeblit l'existència de dinàmiques i referents propers que provenien de la parròquia. La joventut no rebutja la fe, sinó que demana posar en valor la fe, no per una sola assistència litúrgica o una presència formal en els consells parroquials, sinó per la creació d'espais i experiències de diàleg i acompanyament.

L'atracció de l'Església no convenç si aquesta no va acompanyada de l'existència d'espais de diàleg. Es percep massa sovint una mirada de

judici i no una voluntat d'acollida. Es desitja més capacitat per comprendre la realitat però sense perdre el sentit profund de l'amistat que Jesús proposa.

Des de la dona

També es manifesta d'una manera generalitzada, i no pas amb ànims de generar una situació polèmica, la necessitat de posar en valor el protagonisme de la dona. Un bon nombre de dones són les que es fan presents en la vida més quotidiana de les nostres comunitats, però a nivells d'organització diocesana o de presència en l'àmbit de l'Església universal, sembla que falta una representació més nombrosa, com també una major confiança en elles per acceptar la responsabilitat que d'elles se'n pot derivar.

Queda oberta la situació de la dona en relació al ministeri ordenat, que sense trencar mai la comunió en l'Església, caldria que fos debatut amb intensitat, lluny dels estereotips culturals que fraccionen la realitat, però també amb la finalitat de discernir la seva existència, com ja va existir en l'antiguitat per la presència de diaconesses.

Altres qüestions

Apareixen altres qüestions negatives per a la vida sinodal dins l'Església. Els grups n'han recollit moltes. Esmentem en format gairebé telegràfic les més rellevants.

Mencionem la importància de créixer en una major comunicació entre els membres de les comunitats parroquials. El tancament genera individualisme, soledat, i al cap i a la fi, incapacitat per poder posar-se en camí. De vegades cal dir que falta comunicar notícies positives. La negativitat influeix destructivament la nostra visió, i pot perjudicar el nostre estat d'ànim i la nostra

pregària. No cal dir que les notícies negatives, ja són prou conegudes, i fins i tot, ens cal saber que moltes d'elles venen a airejar-se amb una voluntat d'oposició a la mateixa Església.

Cal fer esment a una realitat cada cop més normalitzada de tants cristians que es mouen arreu. Aquesta mobilitat de vegades es lleigeix negativament per a poder establitzar els diversos projectes pastorals parroquials, i al mateix temps desfiguren molt sovint altres comunitats receptores del fenomen turístic. Cal recordar també que molts horaris laborals no faciliten la vida familiar, ni la vida comunitària. D'aquí apareix una manca de compromís i de proactivitat per part de possibles agents laics de pastoral.

I encara més, aquesta mobilitat comporta una vivència cultural complexa, ja sigui per la qüestió de l'idioma, per la qüestió de les tradicions populars, entre d'altres. Aquesta barreja cultural que viuen moltes comunitats no se sap massa com pot ser afrontada i acompanyada, i per això la sinodalitat apareix com un desig molt llunyà.

No podem descuidar, en cap cas, l'estat de salut espiritual que a vegades no travessa moments de consolació, i per tant, ens pot afectar per una manca d'humilitat, d'una escassa participació, d'una alegria decadent, d'una pèrdua del sentit d'esperança, d'una devaluació del sagrat, i per tant, d'una rebaija sobre el sentit del pecat, així com d'una valoració escassa de la proposta moral catòlica. Aquest panorama pot suposar la petrificació dels nostres espais eclesials, eternitzant processos de decisió i donant la sensació de la no acceptació del canvi, com a concreció final del discerniment.

Conclusió

Una experiència agraïda

El camí iniciat amb la proposta de recuperació de la sinodalitat ens ha ajudat a prendre més consciència de la nostra pertinença eclesial i la nostra responsabilitat missionera. Ha estat una vivència que ens ha fet créixer en la responsabilitat, d'això en donem gràcies.

1. Els companys de camí: donem gràcies per tots aquells amb els qui hem pogut compartir les qüestions que s'han proposat. Ens hem pogut conèixer i reconèixer com a cristians que no estem tan lluny com de vegades creiem. Hem intuït la força de l'Evangelí, quan posa en l'avis de Jesús que nosaltres «som els seus amics». El camí de l'amistat té una estreta relació amb el camí sinodal i amb tots aquells que es predisposen a recorre'l.
2. Escoltar: donem gràcies per l'oportunitat i el temps dedicat a escoltar-nos, i sobretot a parar atenció a com Déu també es vol comunicar amb nosaltres a través de l'exercici d'una escolta activa. Creiem que la necessitat d'escoltar-nos és important, però encara molt més la d'escoltar la Paraula de Déu, com a guia per a les nostres comunitats.
3. Prendre la paraula: donem gràcies per haver viscut el repte d'expressar amb les nostres pròpies paraules allò que ha estat fruit del nostre discerniment. Ha estat una exigència que ens ha posat de manifest la necessitat de no descuidar la necessitat de la formació, així com de raonar allò que de vegades sembla evident per a nosaltres, i no tant, per al món que ens envolta.
4. Celebrar: donem gràcies perquè el sínode ens ha mostrat la importància i l'absoluta

necessitat de la pregària. S'entén que l'Eucaristia és un punt focal, on convergeix tot i d'on es deriva tot. Desitgem ser dels qui posem en relació les nostres celebracions amb la nostra vida quotidiana, tendint a la vivència de la fe, segons l'Esperit, i a l'acompliment del Regne de Déu, sense descuidar la promesa de les benaurances que Jesús ens proposa.

5. Corresponsables en la missió: donem gràcies perquè hem percebut l'alegria de ser missió, i per tant, de ser dels qui convidem a la fe aquells amb els qui compartim la vida. Ens hem reconegut a la vegada com a deixebles i missioners, és a dir, dels qui segueixen amb pas ferm l'Esperit de Déu, i dels qui de vegades ens situem humilment com a referents en el camí per a d'altres germans nostres, creients i no-creients.
6. Dialogar en l'Església i en la societat: donem gràcies per haver crescut en l'habilitat d'obrir-nos al diàleg i recórrer a ell tant en ambients interns com en ambients externs. Volem ser dialogants amb tothom, i dels qui cuidem el diàleg, no com una estratègia evangelitzadora, sinó pel convenciment que aquest és el camí per entendre'ns personalment i per fer de la fraternitat una fita comuna possible.
7. Amb les altres confessions cristianes: donem gràcies per haver conegut la crida de Jesús a la unitat. Ens sentim molt convidats a construir ponts de relació amb els germans d'altres confessions cristianes. Per a nosaltres la sinodalitat vol ser sempre, i ho acceptem joiosament, una expressió incloent de la salvació.
8. Autoritat i participació: donem gràcies perquè la sinodalitat ens ha obert a una major implicació personal i eclesial a favor de la missió, especialment en l'àmbit de

les nostres parròquies, però entenem al mateix temps que la sinodalitat reclama el fet de reconèixer una autoritat final moguda per l'Esperit Sant, que generi comunió.

9. Discernir i decidir: donem gràcies per aprofundir el camí de la fe a partir del discerniment i de la presa de decisions. No entenem que les qüestions difícils no siguin tractades, sinó just el contrari, que la valentia de viure units a l'Esperit de Jesús, ens mogui a prendre les decisions més adients, segons la proposta de Jesús.
10. Formar-se en la sinodalitat: donem gràcies perquè ens hem adonat de la importància i la necessitat de formar, cuidar i cultivar la nostra fe, no per reduir-la a un conjunt de raonaments i formularis, sinó per entendre amb més profunditat que la sinodalitat no és una qüestió passatgera, sinó constitucional de la nostra Església.

PROPERES PASSES

Recollim les propostes que s'han presentat en els diferents resums de treballs. Algunes no les hem pogut recollir en aquesta síntesi perquè es refereixen a temes que superen els àmbits que ens competeixen: la diòcesi, els arxiprestats i les parròquies, àmbits en els quals sí que podem plantejar objectius i revisar-los. Les resumim en quatre propostes.

1 Mantenir la tensió sinodal

La fase diocesana del Sínode ha estat una crida, dins una conversió permanent a l'Esperit, a desitjar i treballar per una Església, una diòcesi, unes parròquies, més properes a la vida quotidiana de la gent i per això revestides d'actituds entusiastes, dialogants, familiars i atractives centrades en Jesús i en l'Evangeli.

Convé restar oberts a allò que l'Esperit inspire a l'Església Universal. El Sínode segueix obert. Però és fonamental treballar per a mantenir aquesta tensió sinodal a la nostra Església particular.

2 Potenciar els organismes institucionals de Sinodalitat.

Convé revisar i potenciar els organismes institucionals que configuren la Sinodalitat per tal que siguin realment elements de comunió, participació i missió.

A nivell parroquial: Els consells parroquials i els consells econòmics.

A nivell arxiprestal: Les reunions de preveres i diaques i el consell pastoral arxiprestal.

A nivell diocesà: Els diferents consells (Episcopal, Presbiteral, Pastoral, Econòmic, Col·legi de Consultors) i les diferents delegacions, especialment la de Mitjans de Comunicació, donada la importància de la comunicació de cara a la Sinodalitat.

3 Potenciar totes les realitats que ajudin a un creixement sinodal

A nivell parroquial: els grups que comparteixen l'evangeli, els grups de pregària, voluntaris de Càritas, pastoral de la salut, encarregats de la litúrgia, reunions de catequistes, trobades de famílies, assemblees parroquials, recessos, xerrades de formació, mantenir les portes del temple obertes, fulls parroquials, web parroquial, ...

A nivell arxiprestal: Trobades (de consells parroquials, de catequistes, de joves, "Aplecs", ...), atenció al voluntariat, celebracions, peregrinacions, assemblees arxiprestals, propostes formatives, web arxiprestal, ...

A nivell diocesà: potenciació de moviments i comunitats eclesials, ofertes de formació per a ministres i laics (jornades, cursos, ...), trobades celebratives a nivell diocesà, web, mass-media i comunicats, ...

4 Noves propostes que afavoreixin el creixement en Sinodalitat

- a) **Comissió per a la Sinodalitat:** s'ha demanat que la Comissió no conclougui amb la fase diocesana, sinó que es mantingui per a promoure i revisar el camí sinodal de la diòcesi.
- b) **Coordinació entre les delegacions diocesanes.**
- c) **Major implicació dels Consells Presbiteral i Pastoral en la programació de les activitats de formació, espiritualitat, animació pastoral, ...**

BISBAT de
SANT FELIÜ
de LLOBREGAT

www.bisbatsantfeliu.cat